

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **B. T.**, zast. Mgr. Janem Lipavským, advokátem, se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2016, č. j. OAM-128/LE-LE05-LE05-2015, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 3. 2017, č. j. 42 Az 47/2016 - 46,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl, neboť žalobní námítky nepovažoval za důvodné.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů vyplývajících z § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhl zrušit napadený rozsudek a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel ve včas podané kasační stížnosti uplatnil dva okruhy námitek. Krajskému soudu vytýkal, že mu upřel právo na spravedlivý proces, neboť mu neumožnil se účastnit jednání o přezkoumání napadeného rozhodnutí, aby měl možnost se vyjádřit k prováděným důkazům, nevyzval jej k vyjádření, zda souhlasí s jednáním bez jeho přítomnosti a neprovedl důkaz jeho výsledkem, ač řízení je založeno zejména na stěžovatelových osobních prožitcích. V tom spatřoval vady řízení před krajským soudem, které mohly mít vliv na zákonnost jeho rozsudku. Další okruh námitek se shodoval s argumentací, kterou stěžovatel uplatnil již v žalobě. Zopakoval, že žalovaný v řízení o udělení mezinárodní ochrany porušil povinnost zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správní řádu; žalovaný postupoval v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, sp. zn. 6 Azs 235/2004; považoval-li výpověď stěžovatele za nevěrohodnou, měl žalovaný

obstarat důkazy, které by její věrohodnost vyvrátily; žalovaný zveličil rozpory ve stěžovatelově výpovědi a v důsledku toho došlo k pochybení při posouzení naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Stěžovatel shodně jako v žalobě také namítl, že má odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů a politickými důvody je odůvodněno i jeho trestní stíhání. Důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. a) zákona o azylu jsou proto splněny. Za nesprávné znovu označil stěžovatel též závěry žalovaného o nesplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany. Zdůraznil vyjádření Amnesty International ke stavu dodržování a ochrany lidských práv v Ruské federaci ze dne 14. 10. 2015 o tom, že ruské orgány nejsou schopny ani ochotny zajistit dodržování základních lidských práv a zmínil v této souvislosti závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2013, č. j. 5 Azs 10/2012 - 68. Nedostatečně žalovaný zohlednil i skutečnost, že stěžovatel má na území České republiky dceru, která trpí vážnou vrozenou srdeční vadou. V takové situaci neudělení mezinárodní ochrany považoval stěžovatel za rozporné s mezinárodními závazky a také se zákonem o azylu. Popsanou stěžovatelovu situaci nedostatečně zohlednil nejen žalovaný, ale i krajský soud, což se přímo odrazilo v jeho hmotněprávním postavení.

[5] Závěrem stěžovatel uvedl, že přesah vlastních zájmů spatřuje „v zásadních pochybeních krajského soudu a žalované při zjišťování skutkového stavu, hodnocení důkazů a nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky žalovanou a krajským soudem, které mají přímý dopad do hmotněprávního postavení žalobce coby stěžovatele.“

IV.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost kasační stížnosti a souhlasí se závěry napadeného rozsudku. Upozornil, že stěžovatel v kasační stížnosti opakuje stejné důvody jako dříve. Poukázal na skutečnost, že v průběhu správního řízení neuvedl takové skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za niž by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Zopakoval, že trestní stíhání samo o sobě nemůže být důvodem udělení azylu a že v pravomoci žalovaného není ani posoudit, zda stěžovatel spáchal v zemi původu trestné činy, pro něž je na území České republiky vedeno řízení o jeho extradici či zda je jeho trestní stíhání vykonstruované. Azylovým důvodem není ani skutečnost, že jeho partnerka a dcera pobývají na území České republiky a že má jeho dcera vrozenou srdeční vadu. Podle žalovaného je stěžovatelovo vydání do země původu přípustné a ani z obstaraných podkladů a informací o stavu lidských práv v Ruské federaci nelze bez dalšího dovodit, že by žalobci v případě jeho uvěznění mělo automaticky hrozit mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Veškeré stěžovatelovy námítky proto ve světle ve správním řízení zjištěných skutečností (jak z výpovědi stěžovatele, z jím doložených informací, tak i z podkladů shromážděných žalovaným), nelze považovat za opodstatněné. Ze všech uvedených důvodů navrhl žalovaný kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

V.

[7] Stěžovatel ve svém osobním vyjádření adresovaném kasačnímu soudu doplnil, že jeho syn poté, co se dozvěděl o odmítnutí udělení mezinárodní ochrany, ve snaze ochránit stěžovatele oznámil v Moskvě, že zveřejní stěžovatelovy informace, které u sebe uchovával a byl zabit. Poté bylo vyhrožováno zabitím též stěžovatelově manželce a dceři. Stěžovatel zopakoval, že mu v případě jeho návratu do Ruska, stejně jako jeho blízkým, hrozí smrtelné nebezpečí. S poukazem na uvedené důvody požádal o pozorné posouzení jeho žádosti. Své tvrzení doložil dokladem o úmrtí syna dne 16. 12. 2016 v Moskvě. Nakonec ke kasační stížnosti dodal, že žalovaný nezhodnotil ohrožení života stěžovatelových dětí a nebral ohled na nezákonnost jeho trestního stíhání v Rusku, které je fiktivní. To podle mínění stěžovatele dokládá skutečnost,

pokračování

že dne 30. 8. 2010 žalobce nepobýval v Rusku, jak tvrdí ruské policejní orgány; o uvedeném přitom předložil důkazy.

VI.

[8] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti (jako neurčitého právního pojmu) a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Na tam uvedené závěry kasační soud nyní pro stručnost odkazuje.

[9] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatelů ve smyslu těchto judikатурních závěrů Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nedovodil. V zájmu stěžovatele bylo, aby v kasační stížnosti uvedl konkrétní důvody, na základě nichž bylo možno na podstatný přesah vlastních zájmů usoudit. Stěžovatel ve prospěch přijetí kasační stížnosti k věcnému přezkumu pouze obecně reprodukoval shora uvedenou judikaturu, znovu zopakoval veškeré argumenty, které již uplatnil v žalobě a vedle nich vytkl krajskému soudu zásah do práva na spravedlivý proces v důsledku vad řízení před ním, spočívajících v nemožnosti se osobně účastnit jednání soudu a k věci a k důkazům se osobně vyjádřit.

[10] S výjimkou tvrzených vad řízení před krajským soudem stěžovatel neuvedl nic, co by nasvědčovalo tomu, že jeho výtky mohou mít „širší dopad“ i mimo sféru jeho postavení či mimo jeho vlastní zájmy, jak vyplývá z § 104a s. ř. s. a jak Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v odkazovaném usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Fakticky se totiž stěžovatel v kasační stížnosti domáhal opětovného přezkumu závěrů obsažených v napadeném rozsudku. Tento přezkum ale podle obsahu kasačních námitek požadoval pouze v rámci svých vlastních zájmů, aniž by se měly při posuzování namítaných kasačních důvodů řešit i právní otázky dosud neřešené vůbec či řešené v judikatuře rozdílně, resp. aniž vyplynula potřeba tzv. judikатурního odklonu od výkladu přijímaného v otázkách stěžovatelem nastolených, nebo aniž by krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu a jeho rozhodnutí by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Nejvyšší správní soud ověřil, že se krajský soud v napadeném rozsudku jednotlivě vyjádřil k uplatněným žalobním bodům, žádný z nich neopomněl a věcně, srozumitelně a přesvědčivě vypořádal veškeré stěžovatelem vznesené žalobní námítky. Poukázal na důvody stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany, zohlednil výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace včetně těch poskytnutých stěžovatelem, tyto podřadil pod jednotlivé na posuzovaný případ dopadající hmotněprávní normy a v napadeném rozsudku zohlednil též judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se otázek řešených i v souzené věci.

[12] Namítal-li stěžovatel, že krajský soud zasáhl svým postupem do práva na spravedlivý proces, jelikož se stěžovatele nedotázal, zda souhlasí s jednáním bez jeho účasti a neprovedl jeho výsledek, ani mu neumožnil k věci a k důkazům se osobně vyjádřit, Nejvyšší správní soud dodává, že uvedených pochybení se krajský soud nedopustil. S ohledem na skutečnost, že stěžovatel byl v řízení o žalobě zastoupen advokátem, jehož si k hájení svých práva zvolil, krajský soud správně ve věci jednal s tímto zvoleným zástupcem. Ten byl na základě plné moci zmocněn k jednání za stěžovatele v neomezeném rozsahu. Proto krajský soud nepochybil, vyzval-li k vyjádření o možnosti o věci rozhodnout bez jednání právě tohoto zástupce. Ten vyslovil nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Soud jednání nařídil a při něm vyhlásil nyní kasační stížností napadený rozsudek. Navrhoval-li zástupce stěžovatele při tomto jednání výsledek účastníka - stěžovatele (dříve nenavržený), krajský soud řádně odůvodnil, proč uvedený důkaz

neprovedl; učinil tak nejen při ústním jednání, ale následně i v písemném vyhotovení rozsudku (srov. § 55 odst. 1 s. ř. s.). S jeho hodnocením se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Pokud jde o možnost vyjádřit se k prováděným důkazům, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že z obsahu soudního spisu neplyne, že by stěžovatel v žalobě či kdykoliv v průběhu řízení (s výjimkou účastnického výslechu při jednání) navrhl provedení jakýchkoliv důkazů. Stěžovatel tedy nebyl dotčen na svých ústavně zaručených právech, neboť jednak se ústního jednání zúčastnil jím zvolený zástupce a jednak krajský soud žádné dokazování neprováděl. Řízení před krajským soudem tedy nebylo zatíženo tvrzenými vadami, které by mohly mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku a které by tak v končeném důsledku mohly založit přijatelnost kasační stížnosti.

[13] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadou nepřezkoumatelnosti (pro nedostatek důvodů či pro nesrozumitelnost), není zde ani jiná vada řízení před krajským soudem, která by mohla mít vliv na nezákonnost napadeného rozsudku, městský soud se nedopustil ani judikaturního odklonu či hrubého pochybení při výkladu hmotného práva a dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura dává odpověď na všechny stěžovatelovy námitky.

[14] Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti nově uvedl na podporu opodstatněnosti stížních tvrzení, že jeho syn poté, co se dozvěděl o odmítnutí udělení mezinárodní ochrany, ve snaze ochránit stěžovatele oznámil v Moskvě, že zveřejní stěžovatelovy informace, které u sebe uchovával a byl zabit. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že tato skutečnost je v řízení o kasační stížnosti novou, tudíž k ní vzhledem k § 109 odst. 5 s. ř. s. nemůže přihlížet. Nejvyšší správní soud současně nepřehlédl, že tvrzení o úmrtí syna stěžovatel mohl uvést již bezprostředně po podání žaloby (doručené krajskému soudu dne 13. 12. 2016), neboť mu musela být známa, prvně ji však přesto uplatnil až v průběhu řízení o kasační stížnosti ve svém vyjádření ze dne 1. 6. 2017.

VII.

[15] S ohledem na skutečnost, že uplatněné důvody kasační stížnosti neobsahovaly ničeho nad rámec předchozího právního posouzení učiněného krajským soudem, nemohl Nejvyšší správní soud dospět k jinému závěru, než že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 3, větou první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2017

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu